

lastrofo, je bil v soboto na povelje policije ustavljen. —
Javnost odobrava vse te odredbe. Mesto je mirno. To
dejstvo je tem znamenitejše, ker je volilno gibanje zelo
živalno in ker imajo vse stranke vsak dan svoje volilne
shode. Tri ekstremne struje, ki so se združile z imenom
»Komunistična stranka«, so sklenile, vzdržati se volitev.
Brezdvomno je, da so denarna sredstva, s katerimi raz-
polagajo komunisti, dali ne samo ruski bolševiki, temveč
tudi njihovi nemški prijatelji. Vesti o atentatih na Pade-
rewskega so neresnične. Vlada je včeraj zavezniskim
državam naznanila, da je prevzela poslovanje.

LJUBLJANA, 23. jan. Po poročilih iz Prekmurja imajo Madžari v Murski Soboti sedaj 500 vojakov, 12 topov in 10 strojnih pusk. V Belatincu je 20 vojakov s 4 topovi in petimi streljkami. Najbolj je utrjena Lendava, kamor spravljajo Madžari veliko množino vojnega materiala. Tudi vojaki prihajajo z Madžarske trumoma. Poveljnik madžarskih čet je nadporočnik Tkalec, poturica, ki je bil svoje dni učitelj v Celeroucu. Kakor smo izvedeli, nadporočnik Jurisic ni dan, marveč je samo ranjen na roki in roko so mu v laktu amputirali. Ko so ga bolničarji hoteli obvezati in ga odpeljati v bolnico, so Židje in Madžari klicali: »Pustite ga, naj pogine ta hrvatska svinja!« Madžari plačujejo svojim vojakom po 80 K na dan, ker za drugo ceno noče nihče opravljati vojaške službe, zlasti ker se silno boje Srbov. — V Selnicah, v Medmurgju se nahaja vrelec petroleja. Iz tega vrelca je bilo mogoče vsak dan dobiti okrog dva vagona petroleja. Ko so se pa Madžari morali umakniti, so razrušili vse stroje in tako onemogočili dobivanje petroleja, toda nadejati se je, da bodo stroji v kratkem popravljeni in da bo zopet mogoče izrabljati petrolejski vrelec.

GRADEČ, 22. jan. Dunajski kor. urad poroča: Deželno zastopništvo socialnodemokratske stranke na Stajerskem in klub socialnodemokratskih članov štajerske začne deželne skupščine sta sklenila, obrniti se do slovenskih socialističnih demokratov na Hrvaškem in na Srbskem zaradi nastopanja generala Maistra v krajih ob štajerski jezikovni meji, kakor tudi v povsem nemških krajih na Stajerskem. Obrazložila bosta nasilstva, ki jih je zagrešilo volajstvo ob jezikovni meji in v čisto nemških krajih. V dotičnih deželah bodo navedena vsaka nasilja in se bo povdarilo, da se nikakor ne skladajo s pravom samoodločbe narodov. Socialna demokracija imenovanih dežel bo pozvana, naj uveljavi svoj vpliv, da se odpravi zasedba jezikovno spornih ozemelj, zlasti pa zasedba čisto nemških krajev in da se ustvari položaj, ki nikakor ne krši samoodločbenega prava dotičnih krajev in krajev. Ta poziv se bo na primeren način objavil tudi mednarodnemu socialističnemu biroju.

BUDIMPEŠTA, 22. jan. Glasom čehoslov. tisk. urada poroča »Az Est« iz Prage, da je po naročilu bolgarskega ministrskega predsednika Teodorova v Prago došel bolgarski zastopnik dr. Balabanov, da naprosi predsednika dr. Masaryka, naj bi prevzel posel nepristranskega posrednika pri ureditvi odnošajev med Bolgarijo in Jugoslavijo. Bolgarija predlaga, naj Makedonija postane avtonomna država, Srbija pa republika. Na Balkanu naj bi se osnovala federativna republika, ki naj bi obsegala Srbijo, Hrvaško, Dalmacijo, Slavonijo, Bosno, Hercegovino in Slovenijo. V tem primeru bi Bolgarija bila pripravljena, pridružiti se jugoslovanski republiki.

PRAGA, 22. jan. Čehoslovaški tiskovni urad poroča: »Pravo Lidu« objavila razgovor z nekaterimi člani ameriške informacijske komisije. Iz razgovora je mogoče posneti, kako razumevajo Američani pravico samoodločbe narodov. Oni so sicer pripadniki teorije o samoodločbi narodov, vendar na ne brezpogojno, ker priznavajo samoodločbo z nekaterimi izjemami. Američani stavljajo nastopna vprašanja: Ali je zagotovljen nemškemu narodu gospodarski obstoj brez Severne Češke? Na to odgovarjajo z: Da! Drugo vprašanje se glasi: Ali je mogoč obstoj Čehoslovaške republike brez Severne Češke, kjer so Čehi v dolgih letih zbiral plodove naravnega bogastva iz vse dežele? Odgovor na to je bil odločen: Ne! Za Američane je to zadosten vzrok, da se izjavljajo za prisojitev Severne Češke k Čehoslovaški republiki in za ohranitev zgodovinskih mej dežele. Te meje so postale vsled gospodarske važnosti naravne meje in so samo po sebi umevno naravne meje, ako tudi bo še vnaprel obstajalo v Čehoslovaški republiki manjšinsko nemštvo. Član ameriške komisije je sporočil, da je predsednik Wilson zvedel o delovanju Čehov v inozemstvu, zlasti tudi o diplomatskih spletkah osrednjih držav. Iz tega je razvidel, da so ameriški Čehi s tem, da so čuvali ameriške koristi, delovali tudi proti nemškemu in avstrijskemu imperijalizmu. Tako so si pridobili njegovo zaupanje. Velik vtis je napravilo na predsednika tudi dejstvo, da so nameravano revolucijo s lastnimi gromitnimi sredstvi onemogočili. Vaše ubogo ljudstvo, je rekel član komisije, je doprineslo največje žrtve, zato so Wilsonove simpatije na vaši strani.

PARIZ, 22. jan. Čeho-slovaški tiskovni urad poroča: Da se olajša obramba Poljakov proti boljševikom, je dospela na mejo angleško-ameriška misija in uvedla pogajanja za sporazum med umikajočo se nemško vojsko in med polsko armado.

VARŠAVA, 22. jan. Poljska brzojavna agencija poroča: Kabinet Paderewski energično nadaljuje svoje delovanje, da zatre razširjevanje boljševizma. Število aretiranih raste od dne do dne. Vlada ne aretirja samo splošno znanih boljševiških agitatorjev, temveč je začela nadzirati tudi delovanje sovražnikov družbenega reda. Vsi privatni avtomobili v Varšavi so pod strogo kontrolo. V soboto zvečer so preiskali več kmunističnih klubov in aretirali več oseb. Komunistični list »Sztandar Sozializmu«, ki je v svojih sobotnih številki proslavil Liebknechta in Rozo Luxemburgovo in kije označil umor obeh za krvavo ka-

STRYJ, 22. jan. Ukrajinski tisk, urad poroča: Direktoriju in vladi blizu stoječa oseba, je izjavila, da je Ukrajina na najboljši poti, da se sporazumi z enteto.

ima na najbolji poti, da se sporazumi z enim.

STRYJ, 22. jan. Ukrajinski tisk, urad poroča: Vlado hetmana, ki se je opirala na tuje vojaške čete in na reakcije politične kroge Rusije, ki so pred boljševiškim terorjem pobegnili v Ukrajino, je strmoglavila ustaja vsega ukrajinskega naroda. Organizacija vstaje je bila v rokah narodne zveze, ki so ji pripadali ukrajinski mali meščani, razumništvo in socialistični krogi. Izvzemši komuniste skrajne levice in stranke skrajne desnice, ki so se zavzemale za centralizacijo. Narodna zveza je izvolila direktorij petih članov z Viničenkom na čelu, ki se mu je posrečilo, tekem enega meseca organizirati veliko republikansko in dobro disciplinirano armado, katera je 14. decembra, torej en mesec po proglasitvi vstaje, zasedla mesto Kijev, zadnja postojanka reakcije. Nova vlada si je naredila nalogo, da vzpostavi mir in red v deželi kar pa je le mogoče, če se upoštevalo načela narodnih pravic in če se nemudoma izvedejo agrarne in druge gospodarske reforme v obliki zakonov. S tega vidika je direktorij obnovil zakon o narodni avtonomiji in izdal celo vrsto naredb, da se uredijo različna agrarna in delavska vprašanja. Z ozirom na zunanjo politiko je direktorij sklenil, vrvati strogo nevtralnost.

BUDIMPEŠTA, 21. jan. Čehoslov. tisk. urad poroča: Ogrski pehotni polk št. 21 se je v soboto razpustil pri Kiralfürdő, da obustavi prodiranje Romunov proti Velikemu Varadinu. Začel se je boj, po katerem so se Romuni morali umakniti. Popustili so 11 mrtvih in 13 težko ranjenih. Nato so Romuni prodiranje ustavili.

BUDIMPESTA, 21. jan. Čehoslov. tisk. urad poroča: Ogrsko vojno ministrstvo je z današnjim dnem iz neznanih vzrokov ustavilo izdajanje poročil o prodiranju tujih čet na Ogrskem.

ZENEVA, 22. jan. Čechoslov. tisk. urad poroča: Listi priobčujo pismo, ki je je poslal cesar Viljem cesarju Francu Josipu. Pismo se glasi: »Srce mi krvavi, toda preplaviti moram vse z ognjem in krvjo. Žene, može, otroke in starce je treba pokončati. Priznasti ne moremo ne hišam in ne drevesom; kajti le s takim terorjem je mogoče premagati degenerirani francoski narod tekom dveh mesecev. Če se oziroma na humanost, more trajati vojna še leta.«

CURIH. 23. jan. Končni izid volitev v ustavno skupščino je naslednji: Izvoljenih je 421 poslancev in sicer: pristahev ljudske in narodne stranke 34, centra 88, demokratov 77, soc. demokratov večinske stranke 164, neodvisnih soc. demokratov 24, neodvisnih izven-stranke 11, ljudske stranke 23.

Poljsko vprašanje.

PARIZ, 23. jan. (Uradno.) Predsednik Zedinjenih držav, ministrski predsedniki in ministri zunanjih stvari zave-
nih in pridruženih držav ter japonska veleposlanika v
Parizu in Londonu so danes dopoldne razpravljali poljsko
vprašanje, v katerem so zaslišali mnenje maršala Foch.
Sklenilo se je, da se odposlje nemudoma na Poljsko od-
poslanstvo po dveh odposlancev, enega civilnega in dru-
gega vojaškega. Zedinjenih držav, Angleske, Francoske
in Italije. Odposlanci so nato zopet razpravljali o ru-
skem vprašanju in Wilson je dal prečitati predlog, ki se
je razpravljajl včeraj popoldne.

PARIZ, 23. jan. Agencija Havas poroča: Zastopniki velevlasti so določile danes, da pretehtajo vprašanje položaja v Rusiji. Wilsonov predlog je končno bil sprejet. Komisija, sestavljena od dveh zastopnikov, enega civilnega in enega vojaškega, vseh štirih velevlasti na Prusčevskem otoku pri Cagrida ter sprejme pooblaščenca raznih vlad, ki vladajo danes v Rusiji: boljševiška, tlada v Omsku itd. Po njih zaslišanju sporoci komisija izid potvedovanja konferenci, ki odloči potem o stvari. Poljsko vprašanje se je vršilo na enak način po enakem odnoslastvu. Prihodnjo soboto se bo vršila javna plenarna seja konference, v kateri se bo razpravljalo o vprašanju Zveze narodov. Predlog Lloydja Georga, obsegaajoč nekoliko zelo kratkih členov, ki vsebujejo splošne temelje za ustvaritev Zveze narodov, bo rabil za podlago razprave. Wilson predloži potem predlog, sestavljen po porazgovoru z Leonom Bourgeoisem, lordom Cecilom in generalom Smutsem, ki se najbrž udeležijo razprave, da razlože posebne vidike o podrobnostih priporabe. Končno se izvoli poseben odsek Zveze narodov, ki naj temeljitje prouči vprašanje. V isti seji se izvoli odsek za odškodnine, ki presodi škodo, povzročeno po Nemčiji in odškodnino, ki jo je treba zahtevati od nje. Odsek bo moral tudi določiti način, po katerem bo mogoče plačilo odškodnine. Seja bo javna. Razprava se bo vršila po dnevnem redu.

Sredni »Secolo« (22. t. m.) objavila pod tem naslovom dolg dopis svojega proočevalca (Carlo Russo) iz Trsta. Žal, da ne moremo dopisa objaviti v celoti, ker nam primanjkuje prostora in se tudi ne zanesemo, da ne bi ga nam zvečala cenzura; zato naj posnamemo iz njega vsaj

BELGRAD, 22. jan. Kakor javljajo listi, je odredila vlada rekvizicijo časniškega in drugega papirja v Belgradu. Govori se, da so razni spekulanti v Belgradu nakupili in poskrili v zadnjem času avstrijskega gospodarstva velike zaloge papirja. — Minister za prehrano je dovolil izvoz 20 vagonov ječmena v Nemško Avstrijo proti kompenzaciji 60 vagonov časniškega papirja, ki se razdeli med tiskarska podjetja v Belgradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Novem Sadu.

BEŁORAD, 22. jan. V Zemunu je prispelo 40 vagonov živil, obleke, obutvi in drugih stvari, namenjenih, da se porazdeli med siromašno prebivalstvo v Srbiji. Delegat zavezniške komisije v Londonu za pomoč Srbiji general Porteskew stoji osebno na čelu del za izkrcanje tega blaga. Ta dela pa vsled raznih ovir jako počasi napredujejo. V Dubrovnik sta dospela dva parnika z moko za Srbijo in Crno goro. Takaj je priplul tudi parnik "Patrice", ki je takisto obložen z živi, obleko, perilom in obutvijo za siromašno prebivalstvo v Srbiji. Te tri ladje po poslali Američani. Blago bodo izkrcali Američani sami in ga porazdelili med prebivalstvo.

SPLIT, 22. jan. »Novo Doba« je pričelo izdajati posebne v francosčini tiskane številke v informacijo francoskih in angleških častnikov, ki se mude v Dalmaciji. Preskrbljeno je tudi, da pridejo te številke lista tudi v inozemstvo. Do sedaj ste izšli dve takš francoski številki.

ZAGREB, 22. jan Železniški minister Vulović je odpotoval v Ljubljano, kjer bo imel važne konference z Narodno vlado in raznimi železniškimi strokovnjaki.

ZAGREB, 22. tan. Poverjenik za prehrano na Hrvatskem, Marković, je podal svojo demisijo.

ZAGREB, 23. jan. Žigisanje bankovcev napreduje le zelo počasi. Dasi je bil termin za žigisanje bankovcev podalisan, ne bodo moglo, kakor vse sedaj kaže, postopno mezne komisije dela obvladati. Še slabše je na deželi. Naval h komisijam je slei ko prej izredno velik. Opazuje se tudi, da skušajo razni špekulanti vtihotapiti velike množine avstro-ogrskih bankovcev iz sosedne Ogrske. Na mejnih postojah je bilo zaplenjeno že veliko število bankovcev, ki so jih skušali vtihotapiti. Glede vevave žigisanih bankovcev izven države SHS, so merodajni krogi mnenja, da jih bodo filijalke avstro-ogrske banke in druge večje banke sprejemale tudi v drugih državah bivše Avstro-Ogrske; ker je nemogoče, da bi ožigisane bankovce izključili iz prometa. Verjetno pa je, da ne bo več avstro-ogrska banka ožigisanih bankovcev, ki bodo prišli v njene roke, dala v promet, ker žigisanja v principu ne prizna.

